Interest Rate Swap(IRS)

เป็นข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา (counterparty) 2 ฝ่าย(ซึ่งโดยปกติจะจำกัดอยู่แต่เฉพาะสถาบันการเงินและบริษัทใหญ่ที่มีฐานะการเงินมั่นคง)ที่จะจ่ายดอกเบี้ยในสกุลเงินเดียวกันให้แก่กันและกัน โดยดอกเบี้ยที่จ่ายจะคำนวณจากฐานเงินต้นจำนวนที่เท่ากัน แต่อัตราดอกเบี้ยที่แต่ละฝ่ายจะต้องจ่ายให้กับอีกฝ่ายหนึ่งใช้สูตรคำนวณที่แตกต่างกัน โดยอาจจะเป็นในลักษณะของplain vanilla interest rate swap(ที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจ่ายดอกเบี้ยในอัตราคงที่ ในขณะที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจ่ายดอกเบี้ยในอัตราลอยตัว)หรืออาจจะเป็นในลักษณะของ basis interest rate swap(ที่คู่สัญญาหนึ่งจ่ายดอกเบี้ยในอัตราลอยตัวที่ผูกอยู่กับดัชนีหนึ่ง ในขณะที่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งจ่ายดอกเบี้ยในอัตราลอยตัวที่ผูกอยู่กับอีกดัชนีหนึ่งซึ่งแตกต่างจากดัชนีที่คู่สัญญาแรกใช้)

การทำ IRSจะช่วยลดภาระด้านดอกเบี้ย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าคู่สัญญาแต่ละฝ่ายต่างมี comparative advantage ของการกู้ในรูปอัตราดอกเบี้ยคงที่หรือลอยตัว แต่กลับมีความประสงค์อยากจะจ่ายดอกเบี้ยในอีกรูปแบบหนึ่ง IRS ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการสินทรัพย์และหนี้สิน โดยผู้ที่มีสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนในอัตราคงที่(ลอยตัว)เป็นส่วนใหญ่ แต่มีภาระหนี้อยู่ในรูปอัตราดอกเบี้ยลอยตัว(คงที่) ประสงค์อยากจะเปลี่ยนภาระการจ่ายดอกเบี้ยให้เป็นอัตราคงที่(ลอยตัว) เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย นอกจากนี้ IRS ยังเปิดโอกาสให้กิจการหนึ่งๆสามารถมีช่องทางของการกู้ในรูปแบบใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นการกู้แบบอัตราดอกเบี้ยคงที่หรืออัตราดอกเบี้ยลอยตัว

ตัวอย่าง สมมติว่าบริษัท ABC มีportfolioของหุ้นกู้ที่ให้ผลตอบแทน 4.25 % ต่อปี ส่วนบริษัท XYZ มีportfolioของการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนลอยตัวในอัตราLIBOR –0.25%บริษัททั้งสองสามารถทำความตกลงที่จะทำswap ระหว่างกัน ทั้งนี้ตามเงื่อนไขของการทำswapบริษัท ABC จะจ่ายผลตอบแทนให้กับบริษัท XYZในอัตรา 4.75% ต่อปีและรับผลตอบแทนจาก บริษัท XYZ ในอัตรา LIBOR +0.10% ผลจากการทำswap ดังกล่าวทำให้บริษัท ABC สามารถแปลงสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนคงที่ในอัตรา 4.25% ให้เป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนลอยตัวในอัตราLIBOR –0.40%(4.25-4.75+LIBOR +0.10%) ส่วนบริษัท XYZ สามารถแปลงสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนลอยตัวในอัตรา LIBOR –0.25% ให้เป็นสินทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนคงที่ในอัตรา4.40%(LIBOR -0.25+4.75-LIBOR –0.10)

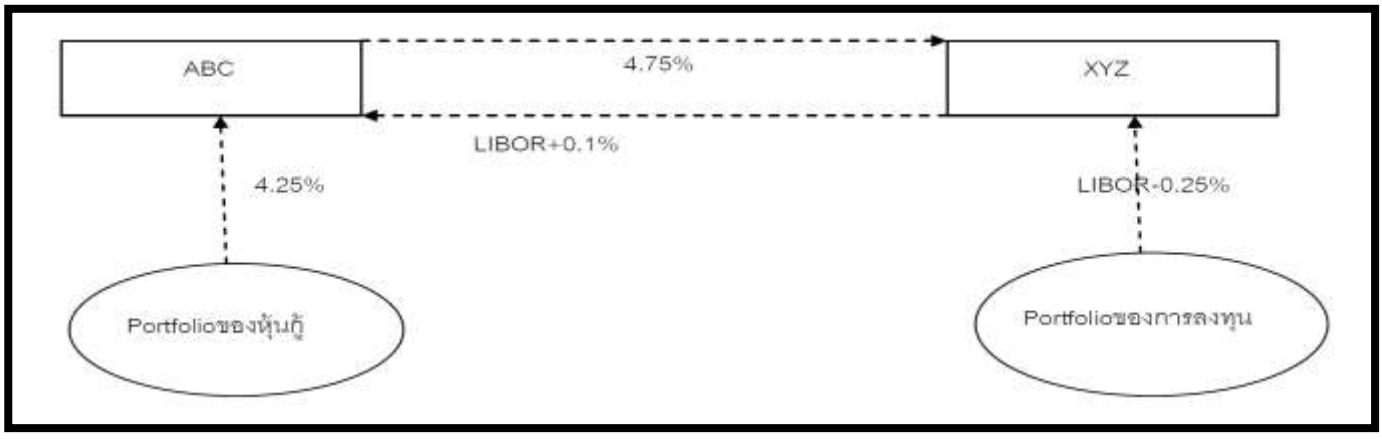

Contribution this issue: ดร. ดนัย ปัตตพงศ์*

* ผู้แต่ง/เจ้าของ Statistics Talks(70+ issues) เอกสารวิชาการด้านการวิจัยและสถิติประยุกต์ที่นำเสนอเครื่องมือทางสถิติเพื่อการวิจัยในระดับปริญญาโท เอก ตลอดจนตัวอย่างของการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

* ผู้พัฒนา FINALYSIS... a dedicated software สำหรับให้บริการนักธุรกิจที่ต้องการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินของโครงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์(บ้านจัดสรร/จัดสรรที่ดินเพื่อการอุตสาหกรรม/อาคารชุด/อาคารสำนักงานให้เช่า) โรงแรม โรงพยาบาลเอกชน ห้างสรรพสินค้า โรงงานน้ำตาล โรงงานกระดาษ โรงไฟฟ้าชีวมวล ฯลฯได้เห็นตัวเลขก่อนโครงการเกิด หลีกเลี่ยงความผิดพลาดเป็นร้อยเป็นพันล้านหากเกิดการลงทุนจริง (กำหนด DEBUT 1 เมษายน 2569)

* ผู้แต่งหนังสือ" การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ทางการเงินและการจัดวงเงินเครดิตของโครงการลงทุน " ประกอบด้วยตัวอย่างของธุรกิจจริงที่ไม่เปิดเผยชื่อนับ 100 บริษัท ครอบคลุมอุตสาหกรรม 24 อุตสาหกรรม

email: dpattaphongse@gmail.com